

The image features a large, stylized graphic of the letter 'K' and the number '50'. The 'K' is white with a thick black outline, and the '50' is solid red. They are set against a solid black background.

De kleine

50

De K is weer in de maand. De K van Klei, van Keramiek, van Kunst. Maar ook van Kijken, Koesteren, **C**reatief en Knowhow. Kijk & lees in **de kleine K** wat er met Klei Kan.

de kleine K

nummer 50 februari 2019

de kleine K

is hét onafhankelijke digitale keramiek-magazine.

Elke maand vol inspiratie en knowhow. Met de weerslag van mijn persoonlijke zoektocht naar kwaliteit.

Van de inspiratie die het werk geven kan, van de knowhow die de kunstenaar biedt.

Van het eigen karakter, dat iets laat zien van de laag onder de werkelijkheid, het mysterieuze dat toch altijd een element van goede kunst is.

Inspirerende keramisten dus en lekker praktische technische oplossingen.

Met op het podium geselecteerde tentoonstellingen en andere interessante evenementen. En op de **Facebook** pagina het actuele keramieknieuws.

De artikelen bieden ook veel mogelijkheden om door te klikken naar websites: klik op de gekleurde teksten of op de afbeeldingen. Klikken aan de zijkant van de pagina's is gereserveerd voor doorbladeren in iBooks.

Gebruik het liefst **Acrobat Reader** om dit magazine te lezen. In dat programma werken ook de links naar andere pagina's in dit document: bijvoorbeeld als u op een pagina links-onder op **de kleine K** klikt, gaat u naar de inhoudsopgave.

*Op de vorige pagina: Hans van Bentem, **Self Portrait # 4**, 2015, porselein, h 75 cm, foto: Aatjan Renders*

INSPIRATIE

Hans van Bentem
Spel in stapeling

Anne Wenzel
Een donker sprookje als
echte droom

Anne Millot
Neuzen

INSPIRATIE momenten

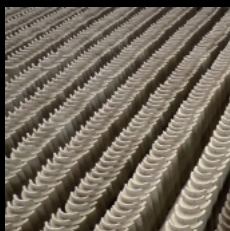
Thérèse Lebrun
Marika Vansant
Marjan de Voogd

KNOWHOW de expert

Frans Gregoor
Laat zien hoe hij onderstebo-
ven draait; met een speciaal
gemaakte film

KNOWHOW wat en hoe

Wat Schellak
Hoe
Bakstenen en dakpannen uit
China

PODIUM & kleipers

**Loes & Reinier Inter-
national Ceramics**
Johan van Loon & Gökhan
Taşkin

Colofon

Inspiratie

Hans van Bentem

Spel in stapeling

Hans van Bentem is een artistieke duizendpoot. Hij schildert, werkt met glas, glas-in-lood – al is dat peperduur – en maakt kroonluchters... Ook keramiek is voor hem een belangrijk materiaal. Met grote werken voor de openbare ruimte vestigde hij zijn naam. Rond 2006 ontdekte hij porselein. Sindsdien werkt hij met zichtbaar plezier samen met ambachtelijke werkplaatsen in Jingdezhen.

Hans van Bentem (Den Haag, 1965) is net terug uit Miami. Hij heeft op de PULSE Art Fair zijn *Imperial Stacks* tentoongesteld. Het was weer een feest: 'Eerst je eigen werk neerzetten. De Art Fair was in een tent. De vloer daar bewoog. Mijn beelden bestaan uit op elkaar gestapelde onderdelen. Dat wiebelde verschrikkelijk. Er zat een metalen pen in, dus het stond veilig, maar

als je erlangs liep, hoorde je wel kling-klang-klong. Voor de zekerheid heb ik toen het een en ander toch maar vastgelijmd.' Tijdens de beurs zelf neemt de galeriehoudster de zaken waar. 'Dan ga ik erop uit om zoveel mogelijk te zien: ik wil de hartslag voelen van wat er nu gebeurt... het nieuwste van het nieuwste zien. Dat is gewoon genieten.'

*Op de vorige pagina: **Keep on Dreaming!**, 2012, porselein, foto: Erik & Petra Hesmerg ▼ **Imperial Stacks**, 2018, porselein. Op de volgende pagina: **Self Portraits**, 2012-2018, porselein, h 75 cm, foto: Aatjan Renders
Foto's, voorzover niet anders aangegeven: Hans van Bentem*

▲ **Imperial Stacks**, 2018, porselein, h 75-175 cm
Op de volgende pagina: **Boyrepair**, 2008, h 75 cm

Imperial Stacks

'Met *Imperial Stacks* ben ik in 2016 begonnen. Ik heb vijf basisvormen, vijf middenvormen en vijf topvormen, en van elke vorm heb ik weer varianten die op verschillende manieren zijn afgewerkt. De technieken zijn geïnspireerd op het Chinese porselein van de keizerlijke dynastieën, wat ik vervolgens op geheel eigen wijze heb toegepast. Ik heb dus bijvoorbeeld drie keer een vlam: de eerste is geglazuurd, de volgende handbeschilderd, de derde goud geschilderd. Als je gaat stapelen, kun je dus ongelooflijk veel combinaties maken.'

Compleet werk

Hans houdt van spel. Het is een element dat regelmatig in zijn werk terugkeert. Met *Imperial Stacks* is het publiek aan zet. 'Omdat je die elementen eindeloos kunt combineren, dacht ik: *Misschien wil het publiek zelf wel kiezen*. Kijk, als iemand zegt: 'Ik wil die voet combineren met dat middenstuk en die erbovenop', dan kan dat. Wat mij betreft dan. Maar het publiek kiest niet – tot nu toe nog niet, in ieder geval. Daar zijn ze veel te huiverig voor. Ze willen dat de kunstenaar een compleet werk aanreikt.'

▲ *Keep on Dreaming!*, 2012, porselein, foto: Erik & Petra Hesmerg
Op de volgende pagina: *Disguise*, 2006, porselein, h 75 cm

Keramiek

‘Vóór de Academie ging ik uit van het platte vlak. Ik maakte folders, blaadjes, politieke pamfletten en muurschilderingen, heel veel muurschilderingen. Op de Academie ging ik driedimensionaal werken, met hout en metaal en dergelijke. Door de tip van een leraar kon ik in mijn eindexamenvoerwerk glasobjecten gebruiken. In mijn werk zat steeds het idee dat ik kunst naar de mensen toe wilde brengen: kunst voor de openbare ruimte. Keramiek leende zich daar uitstekend voor. Zo ben ik na mijn afstuderen in 1988 bij Struktuur 68 terechtgekomen. Ik heb daar bijna twintig jaar met veel plezier gewerkt.’

De subcultuur van het ambacht

‘Met keramiek ontdekte ik – samen met glas – de subcultuur van het ambacht in de kunst. Indertijd waren die werelden nog gescheiden van de mainstream kunstwereld. Ik vond het interes-

sante gebieden, omdat ze in de kunst nog niet zoveel gebruikt waren. Dat paste bij mijn verhaal.’ Afgezien daarvan boeit het ambachtelijke: ‘Ik vind dat gaaf om te zien: mensen die zich in iets verdiepen, om daarmee samen te werken.’ Vanuit dit perspectief zoekt Hans werkplaatsen waar het ambacht centraal staat. Hij blijft werken met glas, ontdekt glas-in-lood, begint vanaf 1995 kroonluchters te maken en bezoekt sinds 2006 jaarlijks Jingdezhen, het mekka van het porselein.

Porselein

‘Het is een plek waar alles kan. Je hebt er alles: van heel grote, gesloten fabrieken waar ze perfecte dingen maken, tot kleine werkplaatsjes. Dat is voor mij het feest.’ Boetsen doet hij zelf, de overige werkzaamheden besteedt hij uit: ‘Als ik de moedervorm heb gemaakt, gaat die naar de mallenmaker. De mallen gaan naar een indruk-

▲ **Dickriders**, 2006, porselein, h 75 cm
Op pagina 14: **Skull**, 2003, kristal, metaal, licht, h 150 cm

atelier. Het indrukatelier laat het drogen en brengt het naar de oven. Van de oven gaat het werk naar een glazuurplek. Zo reist het eigenlijk heel Jingdezhen door.'

Kentering

'Toen ik met keramiek begon te werken, in de jaren tachtig, gold het niet als een volwaardig medium. Daarin is definitief een kentering gekomen. Tegenwoordig hebben de grootste galerieën ter wereld de keramiek opeens helemaal ontdekt. Het is bijna *shocking* om te zien... In-dertijd moest Henk Trimpie van Struktuur 68 nog de Stichting Promotie Monumentale Keramiek oprichten om keramiek uit het verdomhoekje te halen. Dat is dus helemaal gelukt. Hier...' Hans

trekt uit zijn boekenkast het winternummer van [Gagosian Magazine](#) tevoorschijn: 'Gagosian is momenteel zo'n beetje de grootste speler in de kunst. Ze hebben wereldwijd tientallen galleries – in New York, in L.A., in Athene, Rome, Parijs... Ongelooflijk gewoon. Ze hebben ook een eigen magazine. Een van de nieuwe art-stars, Sterling Ruby, maakt grote doeken, sculpturen van hout en staal en alles. In dit nummer wordt hij geïnterviewd over zijn keramische werk. Dat dit interview in Gagosian Magazine is opgenomen... voor mij is dat hét bewijs dat keramiek definitief haar plek in de kunstwereld heeft veroverd!'

Sander Hendriks

Voor de Haagse woonwijk Wateringse Veld, op de plek waar ooit groenten en fruit werden gekweekt, maakte Hans van Bentem tussen 2010 en 2012 de monumentale fontein **FruitFace**. Hij liet zich daarbij inspireren door het werk van de Italiaanse renaissanceschilder Arcimboldo.

Voor dit project werkte Hans van Bentem samen met Struktuur 68, hét expertisecentrum voor grote en complexe keramische werken. In de werkplaats werd het beeld massief opgebouwd en daarna in stukken gesneden. Die werden uitgehold, vervolgens gestookt, geglaazuurd en daarna weer in elkaar gepast. Om het beeld extra stevigheid te geven, zijn inwendig metalen staven gebruikt.

Nummer 50 van de kleine **K!**

Wat begon met een eerste nummer van 11 pagina's is uitgegroeid tot een volwassen magazine, met interviews, stap-voor-stap artikelen en films. Met verhalen over en aankondigingen van actuele tentoonstellingen, markten en andere evenementen.

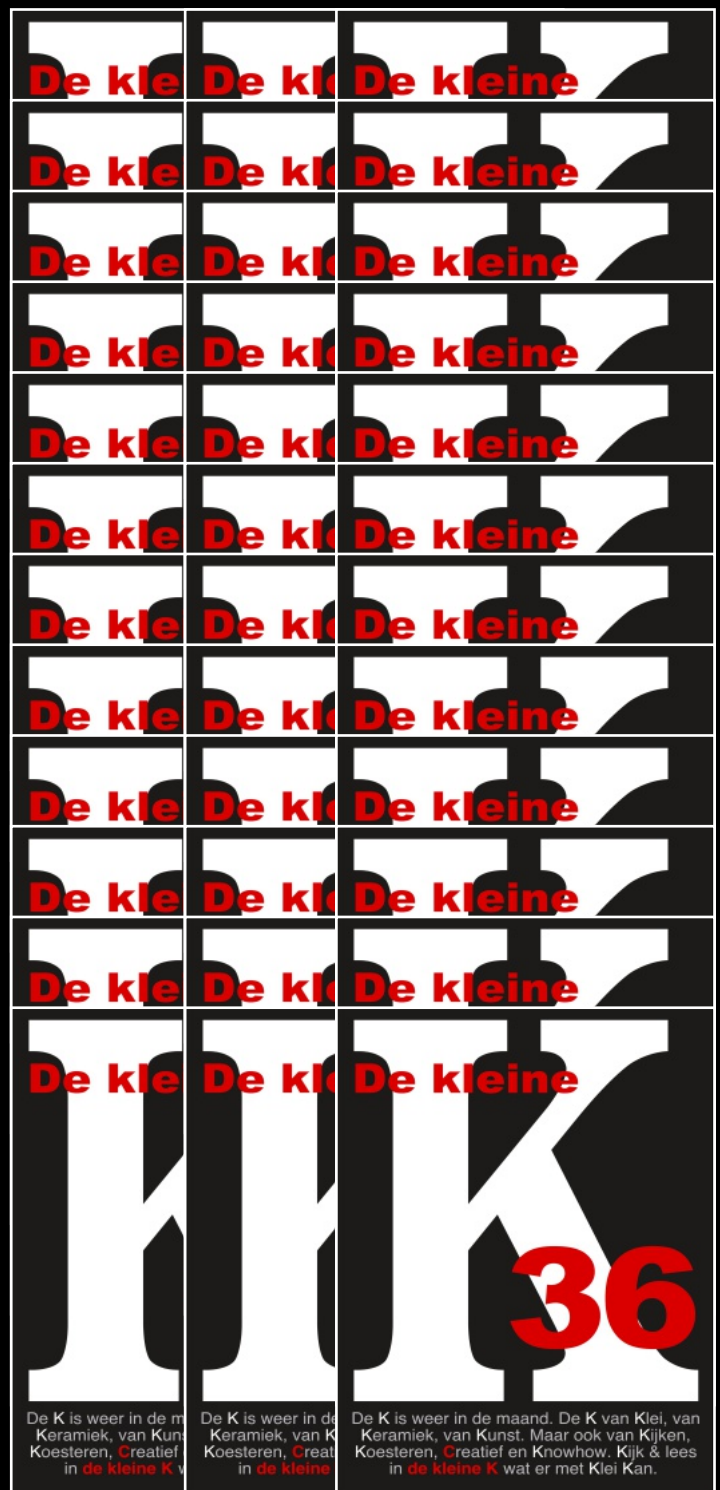
Inmiddels al bijna 6.000 abonnees krijgen het magazine maandelijks in hun mailbox en duizenden anderen downloaden een nummer. Wij krijgen veel lovende kritieken. Over de mooie vormgeving, de saillante teksten, de actuele verhalen en de interessante knowhow.

Naast het digitale magazine is in juli 2016 het eerste boek gepubliceerd: *het grote **K** boek*. Met inspiratie en knowhow, voor amateurs en professionals. Ook dit boek blijkt aan een behoefte te voldoen en oogst veel waardering. Eind november 2017 kwam deel twee uit!

Al die lof komt niet alleen de uitgever toe, maar ook de schrijvers, die tot juli 2017 zonder beloning reisden en schreven. Dat hebben we veranderd. Daar is geld voor nodig. Bovendien willen we *de grote **K** elk* jaar uitgeven. Tot nu toe is deze investering uit eigen zak betaald, maar dat zal niet jaarlijks gaan lukken. We vragen geen abonnementsgeld om het magazine zo toegankelijk mogelijk te houden. En we vermijden subsidies om onafhankelijk te blijven.

Daarom zoeken we vrienden. Ondersteun deze plannen en word **vriend** van *de kleine **K***. Of **Vriend**. Of misschien wel **VRIEND**. Als u zich aanmeldt, krijgt u jaarlijks een betaalverzoek per mail (geen incasso!) Klik daarvoor op de link op pagina 45.

Als u vorig jaar vriend, Vriend of VRIEND geworden bent, denkt u dan aan het overmaken van uw bijdrage? Voor de zekerheid sturen wij nog een herinnering in de juiste maand.

Anne Wenzel

Een donker sprookje als echte droom

Romantiek en abstractie zijn beide onbegrensd en objectloos. Ze zijn de basis van het werk van Anne Wenzel. Haar grote oven is als een toverdoos die haar poëtische sprookjes tot leven wekt. Ze heeft talent om het onvoorstelbare uit te drukken, het onzichtbare te laten zien en te laten voelen wat niet gevoeld kan worden. Niet zoals de romantici dat deden, heel prettig, maar juist heel eigen en actueel.

Bij binnenkomst in de twee enorme hallen die [Anne Wenzel](#) (Schüttorf, Duitsland, 1972) tot haar beschikking heeft, duizel ik even. De imposante ruimtes vertellen over haar monumentale werkwijze. Ze is in 1997 als beeldhouwer afgestudeerd aan de [AKI](#) in Enschede, waar ze vijf jaar met klei, polyester en mallen werkte. Klei heeft ze gekozen, omdat het makkelijk bouwt en je een object weer kunt afbreken om het weer compleet anders in elkaar te zetten. Haar werk ontstaat zoekend en heeft daardoor abstracte kenmerken, maar is bovenal romantisch. De

abstractie wordt zichtbaar door in te zoomen op het werk. Al snel raak ik dan het overzicht kwijt: waar kijk ik eigenlijk naar?

Murw

Anne zoekt orde in chaos. Bijvoorbeeld die van een orkaan of van een rampplek. Ze gebruikt wel foto's, maar zelf een rampplek opzoeken past ook bij haar. Kunstgeschiedenis kan ook inspireren, zoals het schilderij over de julirevolutie, *De vrijheid leidt het volk* van Delacroix. De dame met vlag is in Annes werk een vrouw die niet

*Op de vorige pagina: **Attempted Decadence** (detail), 2013, keramiek, metalen sokkel, 187 x 88 x 70 cm, courtesy AKINCI Amsterdam, foto: John Stoel ▼ **Invalid Icon (Anglet)**, 2018, ongebakken klei, 230 x 410 x 257 cm, foto: Anthony Girardi
Op de volgende pagina: **Under Construction (Make War)**, 2018, keramiek, gepoedercoate metalen sokkel, beeld 135 x 64 x 48 cm, courtesy AKINCI Amsterdam, foto: Anders Sune Berg*

▲ **La Liberté (Marianne)**, 2015, keramiek, houten sokkel, 217 x 124 x 58 cm, privécollectie Frankrijk, expositie **History Repeating**, Galerie Suzanne Tarasieve, Parijs, 2018, foto: John Stoel. Op de volgende pagina: **Der Tod und das Mädchen**, 2011, keramiek, 67 x 40 x 28 cm, collectie De Nederlandsche Bank, foto: John Stoel

weet wat er komen gaat, de vlag neemt haar het zicht weg, ze ziet niets van de chaos om haar heen. Anne vindt dat de mensheid blind is, murw van alle rampspoed. Het is vaak om te janken, maar dat doen we niet, we trekken, op de bank, een volgend blikje drinken open en gaan door met prettig leven. Er is inmiddels een hele generatie mensen die niet weet wat oorlog is, ze kunnen 'vrijheid' niet begrijpen. Deze laksheid wil ze doorbreken. We mogen ons tijdelijk verpozen niet te grabbel gooien met suffe, inhoudsloze bezigheden. Als we de chaos gaan zien, kunnen we ingrijpen en het 'positief' keren.

Beeldend communiceren

Kunst is in staat om wat wij zien ook écht te zien. Daarom kerft Anne teksten in mooi gevormde vrouwenbeelden. Het zijn met liefde en zorg uitgevoerde aanslagen. 'Toen ik deze vrouwen gemaakt had, waren ze mooi – maar saai. Pas na het kerven zijn ze sterk geworden.' Dat is volgens haar precies de taak van de kunstenaar: je visie beeldend te communiceren, antwoorden te vinden in het zoeken. Antwoorden die weer nieuwe vragen oproepen. Zo'n aanslag op het werk doet ze als alle assistenten weg zijn: concentratie is nodig om niet twee maanden werk te ver-

▲ **Le Radeau** (naar Géricault), 2011, 82 x 84 x 73 cm, keramiek, collectie Stichting de Verre Bergen, foto: John Stoel
 Op de volgende pagina: **Under Construction** (overzicht), 2018, keramiek, metalen sokkel, muurschildering gemaakt met behulp van Super Soaker en waterbommen, expositie **I can't believe I still have to protest this shit**, courtesy AKINCI Amsterdam, foto: Wytske van Keulen

knallen. De objecten moeten eerst anatomisch kloppen, want ze wil dat het realisme onderduikt in abstractie. Daarna gaat het mes erin of druipt Anne glazuur over het werk. Ze weet wat ze doet: eerst kleine werkjes als schets, daarna het echte stuk. Monumentaal, want ze houdt niet van priegelen. Haar handschrift komt dan het beste tot zijn recht. Ze voelt zich thuis bij werk van een tot vijf meter. Maar vanaf acht meter begint het ook voor haar een uitdaging te worden.

Klei en glazuur

Anne bouwt haar werk hol op en stut het met muurtjes. Ze gebruikt als klei K129 en ze voegt daar fijne chamotte en papierpulp aan toe. Voor de stook snijdt ze de sculptuur in zo min mogelijk stukken en erna lijmt ze de onderdelen weer in elkaar met polymeerkit. Voor buiten gebruikt ze vorstbestendige klei met grove chamotte. Dat werk bouwt ze massief op en ze moet de klei vanwege het gewicht vaak stutten met houten balken. Vervolgens snijdt ze de sculptuur in stukken en holt deze uit. Na het bakken en

▲ **Requiem of Heroism** (monument), 2009, keramiek, metaal, 210 x 330 x 410 cm, privécollectie Frankrijk, expositie Boijmans Van Beuningen, foto: John Stoel

Op de volgende pagina: **Attempted Decadence** (detail), 2013, keramiek, metalen sokkel, 187 x 88 x 70 cm, courtesy AKINCI Amsterdam, foto: John Stoel

glazuren worden de sculpturen elders in elkaar gezet, gewapend met betonijzer en gevuld met beton. Bij het glazuren wil Anne dat er veel gebeurt. Ze gebruikt ze naast en met elkaar en vindt het fijn om te zien dat brosse en poreuze delen zichtbaar blijven. Door volle glazuren te laten druipen, wordt het oppervlak plastisch en kan het diepte laten zien. 'Fouten zijn prima, ik wil dat er leven in de kleuren zit.' Het is als ruimtelijk schilderen en tegelijk creatie door destructie.

Wording

Anne lijkt ons te laten beseffen dat we niets voorstellen, maar ook in oorsprong met elkaar verbonden zijn. Een speld in de eeuwigheid. In haar landschappen heeft de aarde in zijn lavabrei hier en daar nog wat levend materiaal opgepikt, de mens is tot rudiment geworden. Laat haar futuristische visie een waarschuwing zijn...

Netty van Osch

Anne Millot

Neuzen

Neuzen, niets dan neuzen. Anne Millot heeft ze tot wetenschap verheven. Jarenlang heeft ze op het onderwerp gestudeerd en ze weet als geen ander het karakter te treffen. Ze maakt neusportretten van bekende mensen, maar ook van personen met beroepen waar de neus extra belangrijk bij is. Uitstapjes naar imaginaire personen en mythische figuren maken het extra spannend.

[Anne Millot](#) (Lille, Frankrijk, 1960) boetseert neuzen. Het lijkt een heel apart idee om dit lichaamsdeel als inspiratiebron te nemen. Want wat is daar nou voor speciaals aan? Anne is er heel duidelijk over: 'Soms word je ergens door getroffen en ga je in dat onderwerp verdiepen. Hoe meer je dat doet, hoe interessanter het blijkt te zijn. Er gaat een wereld open en dan blijkt maar weer hoe oppervlakkig we in het dagelijks leven eigenlijk naar de dingen kijken.'

Parfumeurs

Het leuke van dit onderwerp is, dat er zoveel kanten aanzitten. De prominente plaats van ons reukorgaan in het gezicht, maar ook de seksuele symboliek. Het is het geur-orgel van de waarneming en bepaalt aantrekking en afstoting, partnerkeuze en nog veel meer. 'Je wilt niet weten hoeveel verschil er tussen neuzen is, werkelijk enorm: lang, kort, dik, dun, adelaars, stomp, scheef, scherp. Er is bijna geen adjectief dat er niet bij past. Ik isoleer ze uit het gezicht en dan

Op de vorige pagina: [Citrus](#), geïnspireerd door [Dominique Ropion](#), parfumeur bij [IFF](#) (International Flavors & Fragrances Inc.), 2015, geglazuurd aardewerk, 29 x 24 x 11,5 cm

'Dominique heeft een voorliefde voor klassieke bloemen: jasmijn, roos, tuberoos... Hij is als het ware een precieze dichter, een rationele estheet. Hij voelt zich ambachtsman, beeldhouwer, zelfs muzikant wanneer hij de confrontatie met zijn ingrediënten aangaat.'

◀ [Transparence végétale](#), geïnspireerd door [Jean Nouvel](#), 2018, geglazuurd aardewerk, hout, 54 x 45 x 17 cm

'Jean Nouvel ontwerpt glazen gebouwen. De huidige trend is de vergroening van daken en gevels, vandaar de titel en het groene glazuur. Onze steden hebben veel open plekken nodig.'

◀ **Petit Prince**, geïnspireerd door Alexis Dadier, parfumeur bij IFF, 2015, geglaazuurd steengoed, 29 x 23 x 10 cm

‘Alexis is als geen ander verliefd op rozen. Hij droomt geuren en gebruikt vooral natuurlijke grondstoffen. Zijn bijnaam bij IFF is **Little Prince**! Voor zijn neus koos ik een mooi zuiver glazuur, eenvoudig wit. Stukjes blauw staan voor mysterieuze accenten in zijn geuren. Aan zijn neus is te zien dat Alexis nog maar zo’n dertig jaar is. En hij is al de maker van creaties als **Amber Tiger** van Givenchy en (samen met Daniela Andrier en Michel Almairac) van **Bottega Veneta** van Parco Palladiano: zes tijdloze geuren als geurige eerbetuigingen aan de schoonheid van de Palladianse tuinen van de Veneto-regio.’

▲ **Poivre noir**, geïnspireerd door Loc Dong, neus bij IFF, 2015, geglaazuurd aardewerk, porselein, hout, 50 x 40 x 15 cm

‘Deze geweldige parfumeur, van Chinees-Amerikaanse origine, heeft de geuren van zwarte peper perfect in zijn creaties tot hun recht laten komen. Die variaties heb ik in het rode glazuur proberen te vangen.’

► **Marron glacé**, geïnspireerd door Domitille Bertier, parfumeur bij IFF, 2014, geglaazuurd aardewerk, metaal, 44 x 44 x 10 cm

‘Haar reukvermogen is vooral gevormd door haar jeugd in de Nieuwe Hebriden. Ze houdt van hout en specerijen. Domitille maakt risikante combinaties, zoals kastanje (marron glacé) en zwarte truffel...’

▼ **Floriantal**, geïnspireerd door Sandrine Malin, parfumeur bij IFF, 2014, geglaazuurd aardewerk, 29 x 24 x 9 cm

‘Sandrine concentreert zich op lichaams- en haarverzorging. Ze is heel gevoelig voor oosterse fruitgeuren en voegt daar graag een vleugje hebzucht aan toe... Ik heb de geuren van haar creaties vertaald naar een spel van glazuren.’

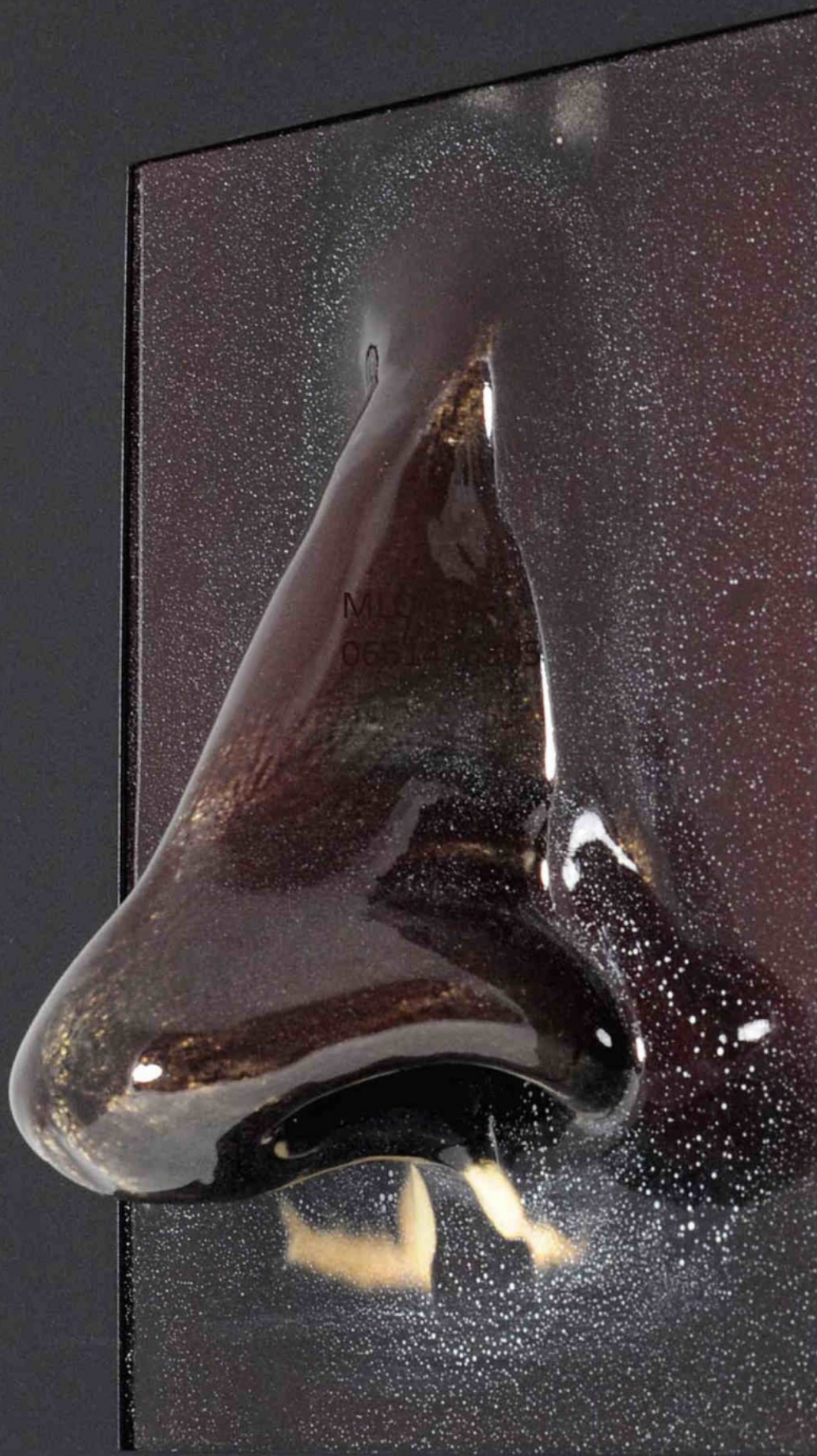
valt die diversiteit des te meer op. Inmiddels heb ik van een heleboel mensen een neussculptuur gemaakt. Bijvoorbeeld een serie van parfumeurs – die moeten toch per definitie een aparte neus hebben? Ik heb een rugbyteam en filmsterren gedaan, een architect en een Franse astronaut.’ Ze realiseert zich bij het boetsen van neuzen hoe weinig aandacht er eigenlijk voor is: ‘Niet al-

leen in onze visuele cultuur, maar ook in de wetenschap, lijkt me.’

Het zijn niet alleen de neuzen van echte mensen die Anne inspireren, ze verzint ze zelf ook. Ze exploreert het thema: maakt neuzen van imaginaire personen uit de mythologie of de literatuur. ‘Ja, zoals Cyrano de Bergerac en Pantagruel. Of ik kijk naar Michel de Montaigne, Franz Schubert

▼ **Pan**, geïnspireerd door de Griekse god van de natuur, 2014, geglazuurd aardewerk, 29 x 23 x 10 cm. ‘Mythologie en verbeelding. Gebaseerd op sculpturen en afbeeldingen. Wat een neus heeft deze god... Normaal voeg ik niets toe aan een neus, maar deze keer heb ik hem geitenhoorns gegeven, als een soort wenkbrauwen. Het glazuur geeft een effect van schuim, mineraal, natuur. Dat was waar ik naar op zoek was.’

Op de vorige pagina:

Geïnspireerd door Jean-Baptiste Poux, de pijler van het UBB rugbyteam, 2014, geglaazuurd steengoed, metaal, 42 x 40 x 12,5 cm

'Hij is een jager. Hij berekent, hij controleert, hij handelt. Een krijger is geen blad dat overgeleverd is aan de wind.'

◀ **Begrijp ik Picasso? II**
Geïnspireerd door **De vrouw met de hoed** van Pablo Picasso, 2017, steengoed met engobe en glazuur, 32 x 34 x 8 cm

'Ik wil laten zien dat Picasso door de plaatsing van de neus, het gezicht zowel van voren als van opzij laat zien. Maar... draait ze haar hoofd naar hem toe of weigert ze hem? Geven de rode strepen aan dat Picasso de vrouw wilde bevrijden of opsluiten?'

of Albert Einstein en zie of ik met die neuzen wat kan. En natuurlijk verzelfstandig ik de vorm soms en maak futuristische neuzen of à la Picasso.'

Karakteristieke lijn

Anne werkt veel van foto's. Als ze besloten heeft wat ze gaat doen, spreidt ze grote A4 foto's uit op haar werkblad om een goed overzicht te hebben. 'Zodra ik in de neus een karakteristieke lijn gevonden heb die bepalend is, kan ik gaan boetsen. Ik heb dan natuurlijk al nagedacht over formaat, materiaal en afwerking. Ik woon midden in Parijs, dus ik gebruik gewoon pakken klei uit de winkel. En natuurlijk moet ik elektrisch stoken, iets anders mag hier niet. Primitief stoken dus al helemaal niet, hoewel ik die ene keer dat ik dat deed mooie resultaten had. Glazuren doe ik graag. Op de rode na maak ik ze zelf. Dat vind ik belangrijk, want de kleur en het oppervlak zijn o zo bepalend voor het karakter. Soms breng ik ze over elkaar aan om speciale en karakteristieke effecten te krijgen.'

Hout gebruikt Millot voor de tableaux waar ze de neuzen op monteert. Maar soms inspireert een stuk hout om er ook een neus van te maken. Dan gaat ze met de guts aan de gang.

Hilarisch

Elke neus vertelt een verhaal. Intrigerend, fascinerend door de titels en teksten die Anne erbij maakt. Humoristisch, cynisch of biografisch. 'Mensen vinden mijn werk mooi of lelijk, maar ze vergeten het nooit. Mensen zijn soms enorm verbaasd. Ik herinner me bijvoorbeeld een tentoonstelling met neuzen van Cyrano de Bergerac van me in Brugge. Er stond een man met wijd opengesperde ogen, de handen in het haar naar een van de stukken te kijken. Hij moet gedacht hebben: *Is dit een mooi moederdagcadeau?* Hilarisch was het.'

Werk van Anne Millot bekijken? Ze exposeert van 12 t/m 17 februari in het Grand Palais in Parijs in de tentoonstelling **Art Capital**.

Vigoureux, 2015, hultshout, met de guts gesneden, 32 x 16 x 12 cm

'Het vinden van een stam van de hult in deze afmetingen was een buitenkansje!

Ik maakte de vorm van een denkbeeldige neus en probeerde de zachtheid van de huid weer te geven, het gevoel dat je bij aanraking hebt. Het hout is heel fijn van structuur en heel hard. Het was daarom vroeger gewild op het platteland om dingen te maken die robuust en tegelijkertijd flexibel moesten zijn, zoals ploegscharen. Het bewerken met de guts was een hele opgave!'

Thérèse Lebrun

Marika Vansant

Marjan de Voogd, *Kabuki*, nerikomi in porselein, h 49 cm

Meer dan klei

Nieuw: onze catalogi Biscuit en mallen, Ovens en Penselen

Biscuit en mallen

Informatie en prijzen
2018

Ovens

Informatie en prijzen
2018

Penselen

Informatie en prijzen
2018

Nieuwe foto's en betere, overzichtelijkere lay-out per categorie

Er komen er nog meer. Download van onze website of haal een geprinte versie af in de winkel

Oudeweg 153 – 2031 CC Haarlem
023 - 5424416 – info@keramikos.nl – www.keramikos.nl
Dinsdag t/m vrijdag 08.30 - 17.00
Zaterdag 09.00 - 16.00

Bijna 6000 abonnees bereiken? **Adverteer** in de kleine **K**

DIT IS EEN REGELADVERTENTIE. Dus zonder plaatjes. En dus goedkoper: maar € 1,50 / regel. Naar wens uitgevoerd: met **kleur**, **cursief** of **vet**. **EEN GROTE KOP KOST NIETS EXTRA!** Er gaan dan wel minder tekens op een regel... Dit jaar de eerste plaatsing gratis! Deze advertentie kost € 10,50. [Klik](#) om contact op te nemen.

Advertentiemateriaal voor het volgende nummer graag aanleveren voor 15 februari

ADVERTENTIES staan telkens aan het einde van een segment: Inspiratie, Knowhow, Podium. **Dus midden in het blad.** Voor meer aandacht van de lezer.

Kleispul

klei, gereedschappen, grondstoffen, glazuren
Musselweg 119, Mussel
www.kleispul.nl

LA CÉRAMIQUE

KERAMIEKCURSUSSEN IN FRANKRIJK

Leren en genieten in Cordes sur Ciel of La Borne
Werken onder leiding van professionele keramisten

In 2019 onder andere:

Frank Theunissen - Voorjaar in La Borne

Fernand Everaert - Terra sigillata

Frank Theunissen - Draaien en stoken

Fritz Rossmann - Porselein

Loes Theunissen - Sieraden van porselein

Richard Dewar - Throw Slow / Relax on the Wheel

Klik hier

voor deze en veel meer cursussen

of kijk op www.laceramique.com | +33 (0)563537297

Olaf Stevens.

Ceramic Lab & Research

WORKSHOPS, MASTERCLASSES EN CURSUSSEN

Voor wie:

- * een persoonlijk project wil uitvoeren
- * zich op dit vakgebied wil verbeteren en professionaliseren
- * een individueel plan wil realiseren en buiten de comfortzone kan werken

* **Of...zich verder wil ontwikkelen in:**

- klei- en glazuuronderzoek
- draaitechnieken (gips & klei)
- het proces van vormgeven
- modellen, mallen en giettechnieken
- 3D-CAD/CAM modelling en 3D-printen
- decoratietechnieken

15-WEKELIJKE CURSUS
OP DONDERDAGMIDDAG OF AVOND
VANAF 24 JANUARI 2019
KLK VOOR INFO

CHV NOORDKADE VEGHEL

Verlengde Noordkade 10-12

info: olaf@olafstevens.com of bel 0654910893

www.olafstevens.com

Keramiek Centrum Limburg

- Winkel
- Opleidingen
- Workshops
- Verjaardagen
- Vrijgezellen
- Bakservice tot 1m80 hoogte
- Teambuilding

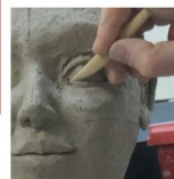
Alles voor de keramist!

+32 (0)89 24 20 40
Info@keramiekcentrum.be

OPEN:
ma t.e.m vr:
9u00 tot 12u00
13u00 tot 18u00

Za:
10u00 tot 17u00

Horizonlaan 19,

Poort 2270, BE-3600 Genk

www.keramiekcentrum.be

Meer dan 50 jaar ervaring als betrouwbare
leverancier voor de keramist

Officiële invoerder/verdelers van Amaco glazuren

PC-20 Blue Rutile over
PC-36 Ironstone

PC-4 Palladium over
PC-29 Deep Olive Speckle

PC-28 Frosted Turquoise over
PC-59 Deep Firebrick

PC-23 Indigo Float over
PC-12 Blue Midnight

Ter Mote 5 - 9850 Nevele
tel. 0032 (0)9 226 28 26
info@colpaert-ceramic.be
www.colpaertonline.be

Uniek in
Nederland!

ZOUTSTOOK OP CHV NOORDKADE

Kennismaking met zoutstook voor amateurs en professionele keramisten bij Phoenix Cultuur op CHV Noordkade in Veghel, o.l.v. Bernadette Stokwielder. Bekijk het uitgebreide cursusaanbod, van losse stoken of voor een intensiever traject met deelname aan de werkgroep, op de website: www.phoenixcultuur.nl.

Info via bernadette@kleigoed.com, aanmelden via Phoenix Cultuur.

www.phoenixcultuur.nl | info@phoenixcultuur.nl | 0413 - 78 20 10
Verlengde Noordkade 10 - 12 | 5462 EH Veghel | [f](https://www.facebook.com/PhoenixCultuur) [i](https://www.instagram.com/PhoenixCultuur) [y](https://www.youtube.com/PhoenixCultuur) /PhoenixCultuur

Nederlandse Keramiekopleiding

KRIJG EEN KICK VAN KERAMIEK!

Wij zijn hét opleidingsinstituut voor professionele cursussen en masterclasses! Voor zowel de beginnende als de gevorderde keramist...

Het complete cursusaanbod en het inschrijvingsformulier staan op onze website!

Nederlandse Keramiekopleiding

Winterdijk 4a, Gouda
0182 - 515 274
www.keramiekopleiding.nl

Knowhow

De expert: Frans Gregoor

Frans Gregoor is meesterdraaier. Hij maakt grote series functioneel werk van steengoed, maar ook kleine series in porselein: gebruiksgoed en lichtobjecten. Daarvoor heeft hij eigen technieken ontwikkeld: omgekeerd draaien en het spuiten van porselein. Het verhaal van een keramische kameleon.

Zoals zoveel keramisten is **Frans Gregoor** (Bilzen, België, 1956) een echte levensgenieter. Hij zit niet vast aan een resultaat en wil vooral met plezier werken. Eigenlijk wilde hij helemaal geen keramist of pottenbakker worden, maar was als kind altijd met muziek bezig. Later was hij vooral geïnteresseerd in glas. 'Muziek mocht van thuis niet en voor glas kon je in België indertijd nergens terecht. Klei heeft ook vuur nodig en was daarom de meest voor de hand liggende tweede keuze. En dat heeft goed uitgepakt: ik verwonder me nog dagelijks over wat er allemaal met klei kan.' Het materiaal past bij zijn karakter: 'In het atelier ben ik best wel impulsief en er is niet echt een vooropgezet plan. Het ziet er bij mij

in het atelier dan ook vaak uit alsof er een bom ontploft is... (Ik zorg er wel voor dat de vloer steeds proper is, hygiëne is belangrijk.) Mijn werkplaats is net een speeltuin: uit het spelen met het materiaal komen de ideeën als vanzelf naar boven.'

Ontrouw

Frans' grootste keramiek liefde is de draaischijf. 'Maar soms ben ik ontrouw en dan gebruik ik gipsen mallen of maak vormen in papier of in een ander materiaal en bestrijk die dan met porselein. Dat is voor mij het échte spelen. De draaischijf zie ik meestal als iets ernstigs, gelukkig wel met af en toe een luchtige inslag.'

Productie draaien

Aan de avondacademie in Bilzen begon Gregoor destijds zijn studie sierkunsten. Hij deed er keramiek en schilderen. Later volgde de academie in Genk, waar de nadruk lag op het werken met gips: mallen maken, gips draaien en klei gieten. Het echte productie draaien leerde hij in Engeland, waar hij begin jaren tachtig met een studiebeurs naartoe kon. Nog meer ervaring kreeg hij door cursussen te volgen en te werken in verschillende pottenbakkerijen in Ierland, Griekenland en Frankrijk.

Toen hij in 1978 zelfstandig werd, bleef hij productie draaien. Grote oplages waren het, voor klanten als C&A, Siemens Atea, American Airlines en The Body Shop. Voor een klant maakte hij 15 jaar lang elk jaar 1500 tot 7000 stuks zoutgeglazuurde jeneverstoppen. Soms verbruikte hij meer dan 10 ton klei per jaar. En nog steeds is hij geïnteresseerd in grote series. 'Het gaat om een goede prijs/kwaliteit verhouding. Ook voor mijn vrije werk vind ik dat belangrijk. Mooie dingen maken tegen toegankelijke prijzen.'

Kameleon

Frans beperkt zich niet tot één techniek, thema of stijl. 'Ik ben een keramische kameleon. Eerst werkte ik met aardewerk en daarna met steengoed. Porselein werd een passie in 1986, na mijn eerste werkperiode in Ierland. Het is een diva die graag van alles aan je opdringt en je dingen beveelt. Zéker in de beginperiode was het zwoegen. Er waren indertijd haast geen makkelijk werkbare porseleinmassa's te vinden, heel anders dan nu.' Frans probeert vooral te

spelen met het verschil tussen transparant en niet transparant, waarbij het juist de dikkere zones zijn die de dunne transparantie geven. 'Ik vergelijk het soms met een vrouw die met de juiste lingerie meer tot de verbeelding spreekt dan helemaal naakt.'

Techniek

De keuze van de porseleinklei bepaalt hoe het oppervlak voelt, vandaar dat Gregoor lang heeft gezocht naar het beste materiaal om mee te werken. Sommige soorten zijn goed om mee te draaien, maar geven geen lekker voelend oppervlak. 'Bijvoorbeeld Ming porselein van Valentin. Maar Limoges, Southern Ice en Audrey Blackman zijn erg fijn om te voelen. Soms meng ik ze, afhankelijk van wat ik ga maken.' In het porselein voor dunne lichtobjecten mengt hij koolstofvezels om de massa bij het bouwen stevigheid te geven. Voor deze lichtobjecten heeft hij een heel eigen spuittechniek ontwikkeld.

Lesgeven

Frans geeft al vijftien jaar les, aan de academie in Tongeren, bij Syntra en in zijn eigen atelier. 'Ik probeer dingen mee te geven vanuit mijn jarenlange ervaring als zelfstandige, zoals efficiënt werken, zorgen voor een goede ergonomie en respect voor materiaal. Binnenkort ga ik mij weer helemaal op mijn atelier richten. Ik wil graag eindigen zoals ik begonnen ben: als pottenbakker.'

Op de volgende pagina's laat Frans zien hoe hij zijn speciale techniek toepast.

1-5. Als ik ondersteboven ga draaien, moet ik eerst een basisvorm maken. Want ondersteboven centreren en openen gaat helemaal niet. Eerst centreer ik eventjes. Onderaan maak ik er een brede rand aan om een goede hechting te krijgen aan de schijf. Want straks gaat hij ondersteboven hangen en dan moet hij goed vastzitten om er niet af te gaan vallen. Dus dat randje is met opzet.

6-7. Ik haal de schijf even van de draaischijf af, om hem omgekeerd op de andere draaischijf te kunnen monteren. Ik had er altijd twee, maar ben er eentje kwijt...

8. Zodra ik de schijf gemonteerd heb, kan het plateau met de gedraaide vorm erop gemonteerd worden. Met een grote zwaai flip ik deze ondersteboven. Het porselein weet niet wat hem overkomt! Je mag nooit tegen het porselein zeggen dat hij ondersteboven hangt. Je weet maar nooit... Ik zet het geheel met klemmen vast. Het is een ingenieus systeem.

9. Ik doe een oude tennissok om mijn ellebogen, anders loopt er straks koud water in mijn oksels.
10. Voor ik ga draaien, maak ik de vorm een beetje nat.

11-12. Nu draai ik gewoon eventjes een lange smalle vorm. Het gaat net zo als optrekken, maar dan in omgekeerde richting.
Het voordeel van ondersteboven draaien, is dat je er niet moe van hoeft te worden; je hoeft zelfs niet goed te kunnen draaien... Je werkt met de zwaartekracht: we spelen met het gewicht van de klei.

13. Af en toe droog ik even met een brander. Dan ga ik verder met afwerken. Ik doe een beetje zonnebrandolie op het klei-oppervlak om dat beter te kunnen doen. Dat doe ik omdat water te vlug wordt opgenomen door het porselein en dan krijg ik kleine afloopstreepjes waar het water naar beneden sijpelt. Met die zonneolie heb je dat dus niet. Het is een emulsie, water en olie. Een klein beetje vuiligheid, maar het werkt perfect. Ik heb olijfolie geprobeerd en motorolie, gigantisch slecht voor je handen, maar zonneolie werkt perfect. En... ik krijg er een vakantiegevoel van!

14. Als de vorm goed is, kan ik hem van de draaischijf gaan halen. Eerst doe ik er plastic omheen, dat is nu gemakkelijker dan later.

15. Voorzichtig haal ik het geheel van de draaischijf af.

16. Ik laat hem hier hangen en dan kan ik er morgen of overmorgen verder aan werken.

17-18. Zodra de vorm droog genoeg is, kan ik hem uit het plastic halen en op de schijf zetten.

19. Voor ik verder ga, doe ik er weer wat zonnebrandolie op.

20. Nu kan ik de vorm definitief gaan afwerken. Daar ben ik soms wel even mee bezig.

21

22

23

24

21. Ik snijd zelden of nooit mijn bovenrand en ik laat die ongelijk worden. Ik maak series met dikke en met dunne rand. Die dunne is echt flinterdun en ziet eruit als afgescheurd papier.
22. De brede onderrand, die ik gemaakt had voor de stabiliteit, mag nu weg. Dat doe ik met een aardappelmesje.

23. Nu kan de vorm definitief afgewerkt worden. Dat doe ik met mijn lomer.
24. Beneden maak ik de bodem nog even mooi en zet hem een beetje vrij. Dan is hij klaar om verder te drogen en later te stoken.

25. En zo ziet het eindresultaat er dan uit.

25

Ook leren om ondersteboven te draaien? Dat kan op 8-12 juli in La Borne (FR). Kijk op pagina 45 voor meer informatie

Klik [hier](#) voor de speciaal voor de kleine **K** gemaakte film over het ondersteboven draaien door Frans Gregoor

Objectfoto's: Frans Gregoor
Procesfoto's: Mels Boom

Maak de keramiekwereld mooier! Klik **hier** om vriend (€ 20) van de kleine K te worden

...of Vriend (€ 50) ...of VRIEND (€ 100)

en steun zo **de kleine K**, om elke maand een
mooi magazine te kunnen uitgeven en elk jaar
de papieren versie: **het grote K boek**

Natuurlijk kunt u ook gewoon doneren op IBAN

NL68INGB0007343733 t.n.v. Stichting k+K.

Een betaalverzoek staat voor u klaar (geldig t/m
22 februari): **€ 20** of **€ 50** of **€ 100**

WORKSHOP PORSELEIN DRAAIEN La Borne (FR) 8 - 12 juli

Het programma van deze workshop wordt aangepast aan het niveau van de deelnemers. Het draaien van kleine, dunne, grote, hoge stukken en het **ondersteboven** draaien komt aan bod. Decoreren, glazuren en bakken doen we natuurlijk ook. Maximaal 4 deelnemers. Elke dag van 9-12.30 en 13.30-16. Op het einde van de week wordt een selectie van de werken gebakken in een gasoven, reductie op 1280 °C. Meer info: fransgregoor@hotmail.com.

CERAMIC LAB & RESEARCH OP CHV NOORDKADE

Dé inspirerende broedplaats in keramische vormgeving & design, waar ambitieuze amateurs en professionals werken aan hun persoonlijke vakontwikkeling, o.l.v. designer en keramist Olaf Stevens. Voor iedereen die zich op dit vakgebied verder wil professionaliseren!

Info via olafstevens1@me.com, aanmelden via Phoenix Cultuur. Zie ook voor overig keramiek cursusaanbod: www.phoenixcultuur.nl.

De grote K

Boek twee

Ook deze nieuwe *grote K* is een bron van inspiratie en knowhow en mag in geen enkel atelier ontbreken.

Belangrijke vragen komen aan de orde: Hoe vind ik mijn eigen weg, mijn eigen stem, mijn eigen manier om me in klei uit te drukken? En als ik die wel al gevonden heb, hoe realiseer ik dan mijn werk? Met welke materialen, technieken en gereedschappen? Bekende en beroemde kunstenaars geven in dit boek hun persoonlijke antwoorden. En geven bovendien inzicht in hun technieken met duidelijke voorbeelden. U kunt ze stap voor stap volgen.

U kunt dit tweede deel bestellen in de [webshop](#) van de kleine K.

Het grote K boek 2

HET grote KERAMIEK inspiratie en knowhow BOEK
Mels Boom, 2017, Stichting k+K, 256 pagina's,
A4 (210 x 297 mm), paperback, genaaid, gedrukt op
papier met FSC-merk, kleur, Nederlandstalig,
ISBN 978-90-825430-1-8, € 35,-.

Reacties op de boeken:

‘Dat is goed nieuws! Die gaan we weer bestellen!’

‘Weer mooi werk geleverd!’

‘Een uitzonderlijk kwalitatief boek dat de keramiek behandelt met eerbied en diversiteit.’

‘Verrassend, interessant, fraai vormgegeven boek. Ben er blij mee!’

‘Ook in dit boek fantastische foto's en achtergrondinformatie. Top!’

‘Een musthave!!! Ik ben er heel blij mee!’

‘Ik vind het ook een prachtig en inspirerend boek. Bedankt eveneens voor de correcte levering.’

‘Mooi boek: ik heb er net heerlijk in zitten lezen.’

‘Dankjewel voor zoveel pracht en weelde.’

‘Fantastisch boek! Kan ik iedereen aanbevelen!’

‘WOW!! The book came in the mail. It is GLORIOUS!’

Herkomst en gebruik

Schellak

Voor het decoreren van keramiek is het vaak handig om stukken van het oppervlak af te kunnen dekken. Zo kan men patronen maken door delen van het oppervlak te bedekken met een stof die water afstoot of daarvoor ondoordringbaar is. Patronen kunnen verdiept worden door het wegwassen van (ongebakken) klei tussen de afgedekte gedeelten.

Voor het afdekken van klei zijn materialen als olie, acryl-medium, was, latex en schellak geschikt.

Schellak is een natuurlijk polymeer (plastic), afgescheiden door insecten (Zuidoost-Azië). Ze maken deze stof in de vorm van staafjes, om zich over de schors van bomen te kunnen bewegen. De schellak wordt geoogst, door verhitting gezuiverd en na afkoeling in stukjes gebroken. Het materiaal is al duizenden jaren bekend en werd gebruikt als pigment en kit. Later werd het onder andere populair als (meubel)vernis, materiaal voor grammofoonplaten en isolator van koperdraad in spoelen van elektromotoren. Het wordt nog steeds veel toegepast, bijvoorbeeld voor wax-coating van levensmiddelen en medicijnen.

Voor de uitwastechniek is schellak zeer geschikt – daarmee kunnen hardere contourlijnen worden verkregen dan bijvoorbeeld met was. Voor het aanbrengen van schellak moet het klei-oppervlak liefst droog zijn. Bij leerharde klei kan er snel teveel klei weggewassen worden. Donkere schellak is beter te gebruiken dan transparante: de penseelstreek blijft zichtbaar. Na het aanbrengen van schellak kan de klei eromheen worden weggewassen met een vochtig sponsje dat tussendoor steeds wordt uitgespoeld. Na droging kan men het proces eventueel herhalen, waardoor diepere lagen in de decoratie ontstaan. Tijdens de stook brandt de laag schellak weg.

Het aanmaken van schellak is eenvoudig: voeg 30% (gewicht) schellak toe aan ethanol met een zuiverheid van 98% en laat het mengsel een dagje staan. Sneller kan het au-bain-marie. Pas daarbij op: de alcohol is licht ontvlambaar. Aangemaakte schellak blijft (luchtdicht bewaard) maar ongeveer een jaar goed. Als het niet wil opdrogen en plakkerig blijft, is het niet meer bruikbaar.

Kleur

Verschillend: van transparant via oranje en bruin naar zwart.

Smeltpunt

75 °C.

Veiligheid

Schellak is op zich niet giftig (E904), maar de alcohol waarin het opgelost is mogelijk wel.

Kosten

Schellak schilfers vanaf 70,00 €/kg, kant-en-klare oplossing vanaf 45,00 €/l.

Bakstenen en dakpannen

De kleine K was vorig jaar op bezoek bij een baksteen- en dakpannenfabriek in China. Het was heel instructief om te zien hoe men deze producten daar maakt. Voor een deel gebeurde dat geautomatiseerd, maar er kwam ook best veel handwerk aan te pas.

Het productieproces is in principe natuurlijk niet anders dan bij ons. Het valt wel op hoeveel handwerk er nog bij komt kijken. Wel heel slim en handig.

1. De klei wordt in een tank gemengd. Het is grof gechamotteerd.
2. Na het mengen wordt het materiaal op een lopende band vervoerd naar de extruder.
3. Afval gaat meteen weer terug in het proces.
4. De klei wordt tot strengen geëxtrudeerd – die al de contouren hebben van

de uiteindelijke baksteen – en automatisch in de juiste lengtes gesneden.

5-6. Via een lopende band worden de bakstenen verder getransporteerd...

7. ...naar een groot droogrek.

8-9. Dakpannen worden ongeveer op dezelfde manier gemaakt.

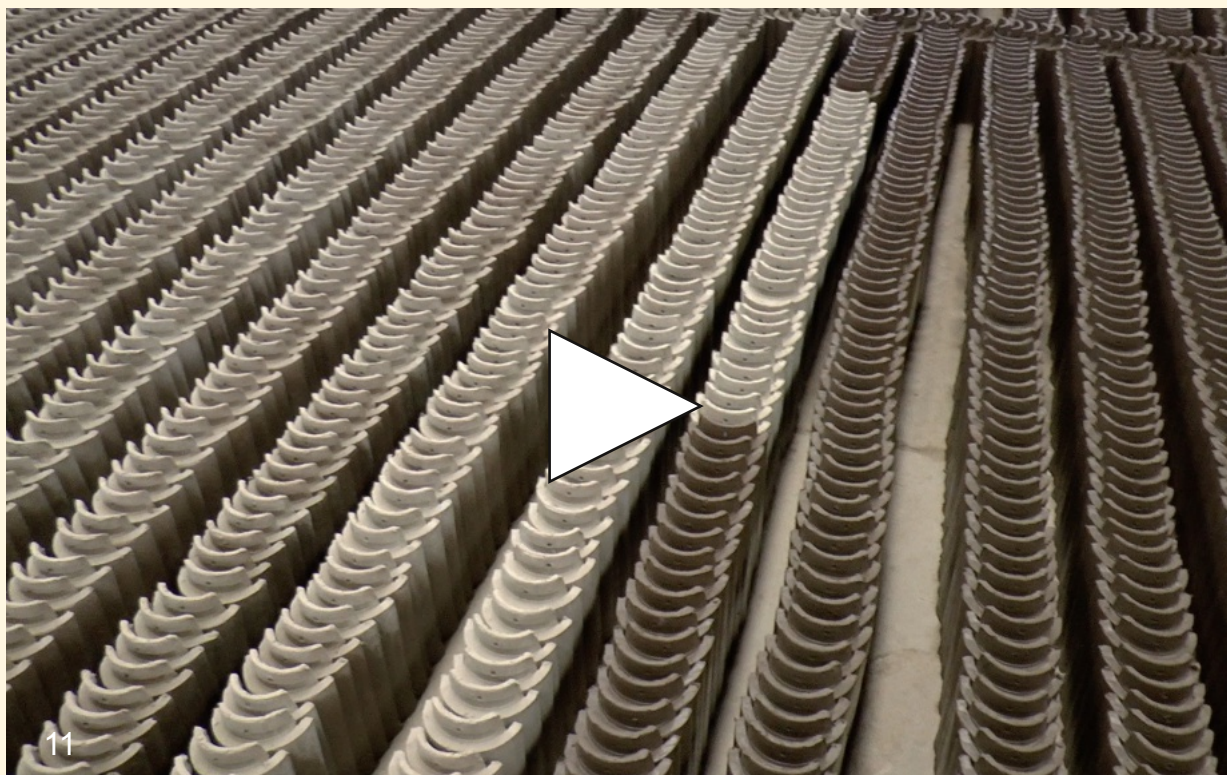
10. Vormen die niet geëxtrudeerd kunnen worden, perst men in vorm.

11. Voor de stook moet alles drogen.

Het filmpje is te zien door op de volgende pagina op het onderste plaatje te klikken.

WAT & HOE

**UW LEVERANCIER VOOR
POTTENBAKKERS- EN BEELDHOUWMATERIALEN!**

Silex/Totaal Service b.v.

De Meerheuvel 5, 5221 EA 's-Hertogenbosch
Meidoornpassage 9, 8091 KS Wezep

Tel. 073 - 631 25 28

Tel. 073 - 631 54 05

info@silex.nl

www.silex.nl

Kreatief in Keramiek

Foto van de maand

Schaal (Qing-dynastie), gemaakt in Jingdezhen, tweede helft 18e eeuw, foto: Mels Boom

Ook een leuke of mooie of interessante of gekke foto? Stuur hem op om hier te publiceren!

De kleine

Samen weten we méér

De F is weer in de maand. De F van Fe_2O_3 ,
van Functioneel, van Figuratief. Maar ook van
Fouten, Formules, **V**ragen en Fritten.
Formuleer je vraag op het **kleine K** Forum.

Podium

Johan van Loon

Panta Rhei

Het werk van Johan van Loon is voortdurend in beweging. Energiek en gedreven experimenteert de kunstenaar, aan wie in 2016 de Van Achterbergh-Domhof Prijs werd toegekend, al ruim zestig jaar met materialen, vormen en technieken. Heilige huisjes kent hij niet. Zich als kunstenaar laten inkaderen, wil hij evenmin. Komende maand exposeren Johan van Loon en Gökhan Taşkin bij Loes & Reinier. Een goede aanleiding voor een gesprek.

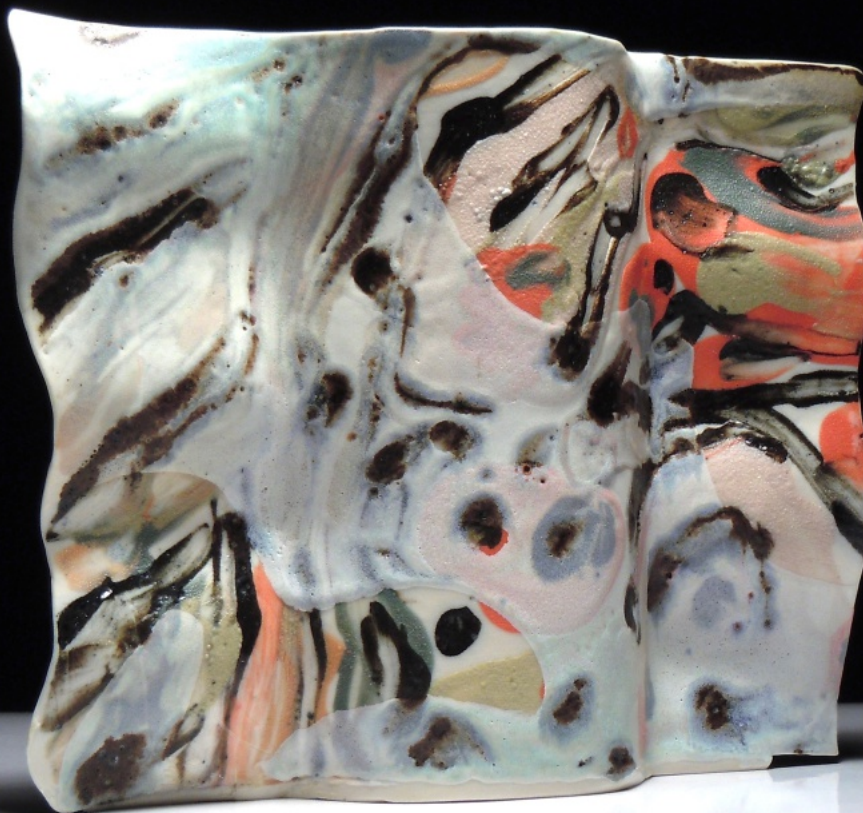
Johan van Loon (Rotterdam, 1934) gaat zijn eigen weg. Artistiek en anderszins. Op jonge leeftijd leeft hij zijn creativiteit vooral uit in dans. Dat hij er in 1952 voor kiest om naar het Rietveld te gaan, is zodoende opvallend. Wat dreef hem tot deze keuze? Johan is er kort over: 'Het was lek-

ker dichtbij', antwoordt hij laconiek. De verwachting iets op de academie te leren, heeft hij eigenlijk niet. Ook daar is hij resoluut over: 'Ik heb alles zelf geleerd. Als het Rietveld me iets heeft geleerd, is het vooral op die weg door te gaan.'

Op de vorige pagina: Johan van Loon, vaas, 2016, porselein, 15 x 11 x 10 cm

▼ *Johan van Loon, Vlindervaas, 2016, porselein, 23 x 19 x 6 cm*

Op de volgende pagina: Johan van Loon, vaas, 2017-18, porselein, 25 x 15 x 5 cm

▲ Gökhan Taşkin, **Egyptian Blue Urn**, 2018, porselein op keramiek, 34 x 32 x 34 cm. Op de volgende pagina: ▲ Johan van Loon, **Vlindervaas**, 2017, porselein, 19 x 16 x 6 cm ▼ Johan van Loon en Gökhan Taşkin, gezamenlijk werk, 2018

Elk moment een ander gevoel

Op het Rietveld werkt Johan met textiel, daarna maakt hij naam als textielontwerper bij De Ploeg in Bergeijk. Wie denkt dat Johan bij dit materiaal zal blijven, komt bedrogen uit. Omstreeks 1960 ontdekt hij keramiek. Het wordt voor hem een belangrijk medium. Wat hem in het materiaal aantrekt? Dat laat zich lastig omschrijven. 'Elk moment dient zich een ander gevoel aan. Inder tijd kwam keramiek op mijn pad. Dat paste. Alles viel op z'n plek.' Op vergelijkbare wijze gaat hij later werken met glas. Dat doet hij inmiddels niet meer. Keramiek is gebleven.

Spel met identiteit

Door wie hij zich laat inspireren? Twee kunstenaars springen eruit: de Britse Lucie Rie en de Zweed Stig Lindberg. 'Maar,' voegt Johan hier snel aan toe, 'dat was in het begin, later werd ik mijn eigen inspiratiebron.' Dat ook de vormtaal van textiel een inspiratiebron blijft, is iets wat Johan onderschrijft: 'Kijk maar naar mijn

werk, daarin zie je het nog.' En inderdaad, niet alleen de vormen, maar zelfs de ragfijne textuur van de huid doet denken aan textiel. Dit spelen met identiteit, doet hij dat met opzet? 'Jazeker, via vervreemding experimenteren met de materie, vind ik altijd boeiend. Een van mijn grote successen, het perkamentporselein, is daar een voorbeeld van. Daarin kwam dat perfect tot uitdrukking. In Denemarken spraken ze er schande van, maar elders kreeg ik daarvoor juist grote erkenning. Vernieuwend vond men het!'

Jezelf blijven verrassen

Textiel en keramiek. Het zijn volledig andere materialen. Waarin schuilt voor Johan de overeenkomst? 'In de meervoudigheid en de flexibiliteit... de eindeloze mogelijkheden.' Juist dit laatste nodigt uit tot experimenteren, en dat is Johans tweede natuur. 'Het is een soort verslaving... Je wilt jezelf blijven verrassen', is een van zijn gevleugelde uitspraken.

Het komt vanzelf... of niet

Hoe nieuw werk ontstaat? 'Het komt vanzelf... of niet.' Veel meer wil Johan er niet over zeggen. Het ontstaat spelenderwijs. 'Door mijn jarenlange ervaring zijn denken en gevoel volledig met elkaar versmolten. Mijn werk ontstaat als een spontane reflex.' Toch vallen enkele dingen op aan zijn manier van werken. Om te beginnen het plezier dat Johan in zijn werk heeft en daarnaast zijn onstuitbare gedrevenheid: 'Tja, ik kan niet anders... Ik moet en wil altijd maar doorgaan.' Ten slotte het toeval, dat in de handen van de meester een speciale rol speelt. 'Dat is een soort magie,' zegt Johan mysterieus, 'dat kun je niet beschrijven.'

Met de voet als het moet

Johan werkt met klei die hij tot platen rolt op textiel. Ook mallen spelen een rol. 'Ik gebruik mallen en gipsstempels om structuren en vormen te conserveren die ik in mijn omgeving heb gevonden. Later verwerk ik die in mijn eigen vormen.' Zo ontstaan collage-achtige werken. Hierop past Johan dan weer een grote variatie aan technieken toe: hij werkt met glasstaafjes en gesmolten glas, gebruikt filigraan- en extractie-technieken... en combinaties daarvan. Of hij juist wel of geen voorkeur heeft om met de hand te werken? Johan lacht: 'Maakt me niet uit. Als het moet, werk ik desnoods met mijn voeten!'

Duiding

Over de afwegingen en beoordelingen die hij tijdens het werkproces maakt, laat Johan weinig los: een beeld is af als het af is en het ideale beeld bestaat voor hem niet. Punt. Hij is ook wars van elke vorm van duiding. 'Tja, ik weet niet wat de kunsthistorici erover denken. Dat is aan hun om te bepalen, denk ik.' Hij weigert dan ook consequent een uitspraak over zijn eigen werk te doen. Ziet hij, terugkijkend op zijn lange carrière als kunstenaar, misschien een bepaalde ontwikkeling in zijn werk? 'Jazeker,' antwoordt Johan schalks, 'een en al ontwikkeling.' Kan hij dan misschien iets meer zeggen over de relatie tussen textiel en keramiek? 'Daarover,' zegt hij gedecideerd, 'kan ik momenteel geen mededelingen doen. Komt u in 2024 maar terug, dan zal

ik eens precies uit de doeken doen hoe het allemaal zit.' – We zijn benieuwd! Ondertussen kunnen nieuwsgierigen het werk van Johan van Loon en het werk van zijn samenwerking met Gökhan Taşkin bij Loes & Reinier bekijken.

Sander Hendriks

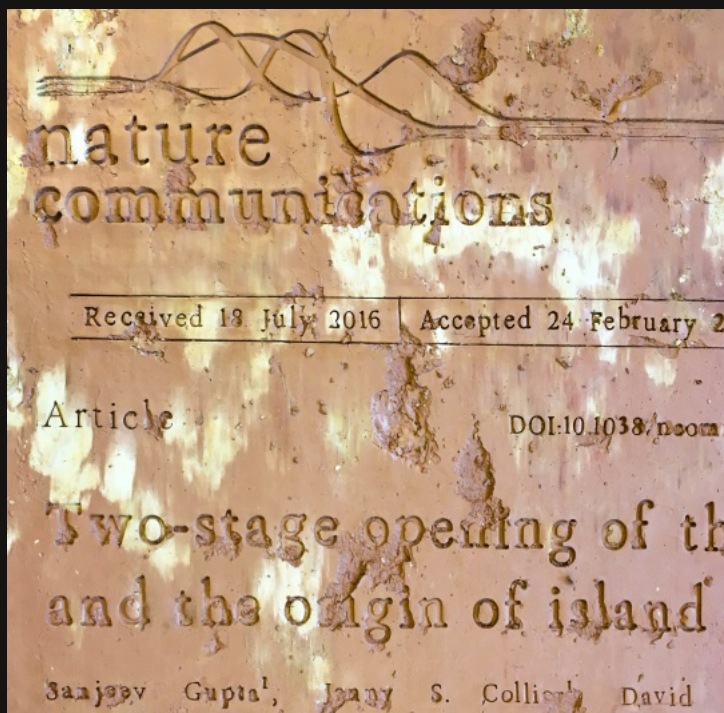

Van 3 februari tot en met 23 maart toont [Loes & Reinier International Ceramics](#) opnieuw werken van Johan van Loon en zijn partner Gökhan Taşkin. De galerie heeft werk van Van Loon, sinds zijn deelname aan de tentoonstelling met Nicolas Homoky en Gustavo Pérez in 2003, bij verschillende gelegenheden geëxposeerd: eerst in 2008, in 2010 met prototypes van ontwerpen die hij voor Rosenthal Studio's heeft gemaakt en in 2011 met recente werken, samen met werk van Gökhan Taşkin, met uitbundige keramische sculpturen en enkele van zijn abstracte expressieve schilderijen.

*Loes & Reinier International Ceramics
Korte Assenstraat 15
7411 JP Deventer
Open: donderdag, vrijdag 11 - 18
zaterdag 11 - 17*

▲► Johan van Loon, *kelk met tekening*, 2017, porselein, 25 x 8 cm. Op de volgende pagina: Gökhan Taşkin, *Consumerist Figurative Assemblage*, 2017, keramiek, 90 x 90 cm

Lennart Lahuis: Land Slides

In deze tentoonstelling zijn de monumentale natte kleitabletten uit de Brexit-serie van Lennart Lahuis (Leeuwarden, 1986) te zien. De Brexit en recente spanningen binnen de Europese Unie staan in deze serie centraal. Andere werken uit deze serie zijn gelijktijdig te zien in het Fries Museum.

Lahuis plaatst de Brexit in het verlengde van de oorspronkelijke geografische verwijdering van Groot-Brittannië van het Europese vasteland. Voor de kleiwerken die de kunstenaar maakte naar aanleiding van de Brexit gebruikte hij dezelfde kleisoort die op de bodem van het Kanaal gevonden wordt. In de metersgrote werken is een artikel gedrukt uit het wetenschappelijke tijdschrift Nature over het ontstaan van het Kanaal. Door een constante waterstroom wordt de tekst op de tabletten langzaam aangetast. In het werk krijgen tijdelijkheid en erosie een politieke lading. Gelijktijdig is in het Fries Museum de tentoonstelling *Lennart Lahuis: Constant Escapement* te zien. In deze tentoonstelling draait alles om vergankelijkheid.

t/m 24 maart

Keramiekmuseum Princessehof

Grote Kerkstraat 11

8911 DZ Leeuwarden

Open: dinsdag t/m zondag 11 - 17

lees
meer

Drie tafelklokken. Voor: Plateelfabriek Rozenburg, Den Haag, 1897. Gemeentemuseum Den Haag. Midden: Wed. Brantjes & Co, Purmerend, circa 1900. Collectie Meentwijk. Achter: Plateelbakkerij Zuid-Holland, Gouda, circa 1900, Keramiekmuseum Princessehof

Made in Holland

Keramiekmuseum Princessehof in Leeuwarden presenteert een spraakmakende tentoonstelling over vier Nederlandse succesverhalen: Delfts blauw, Maastrichts aardewerk, art-nouveauseramik en Dutch Design. Geïnspireerd door buitenlandse technieken en stijlen wisten fabrikanten telkens weer tot nieuwe producten te komen en deze succesvol te maken. Imposante bloempiramides, kleurrijk boerenbont, populair Gouds plateel en het eigentijdse servies van Scholten & Baijings vertellen hoe Nederland een wereldspeler werd op het gebied van keramiek.

t/m 30 juni

Keramiekmuseum Princessehof

Grote Kerkstraat 11

8911 DZ Leeuwarden

Open: dinsdag t/m zondag 11 - 17

lees
meer

Galerie De Witte Voet

In 1975 begon Annemie Boissevain haar galerie De Witte Voet. In de afgelopen decennia heeft de galerie een naam opgebouwd onder verzamelaars, liefhebbers en musea. Boissevain wordt gewaardeerd om haar standvastige beleid maar ook om haar durf om van de gebaande paden af te wijken. 'De galerie is ook de plek voor het experiment', zo zegt zij zelf. Recent sloot zij, na meer dan veertig jaar, de deuren van haar keramiekgalerie in Amsterdam.

Dit jaar ontvangt Annemie Boissevain de Van Achterbergh Prijs. Deze prijs is ingesteld ter nagedachtenis aan de keramiekverzamelaar en -kenner J.W.N. van Achterbergh. Hij wordt tweejaarlijks toegekend aan een persoon of instelling die van bijzondere betekenis is voor de ontwikkeling van de hedendaagse keramische kunsten in Nederland. In het kader van deze prijs is deze tentoonstelling te zien. Zij toont de kwaliteit en de diversiteit van het werk dat in de afgelopen 42 jaar door De Witte Voet geëxposeerd is. Er is werk te zien van onder anderen Yasuhisa Kohyama, Irene Vonck, Piet Stockmans, Nick Renshaw, Maarten Heijkamp en Satoru Hoshino.

t/m 27 oktober

Keramiekmuseum Princessehof

Grote Kerkstraat 11

8911 DZ Leeuwarden

Open: dinsdag t/m zondag 11 - 17

lees
meer

Design#4

Ontwerper Jelle Mastenbroek toont in zijn solotentoonstelling twee installaties. Na een druk op de knop produceert de zelfspelende piano annex porseleinkast fascinerende composities. Een tweede installatie, *Splendour Lender*, zet vraagtekens bij de ware functie van geld: een muntstuk is het instrument om de machine tot leven te laten komen. Hij vond zijn inspiratie in de oer-Nederlandse pronkkast. Hier werden vroeger de duurste bezittingen in geëtaleerd om de status van een familie aan te tonen. De muzikale machine wordt samen met de nieuwe installatie gepresenteerd in een huiskamersetting. De ogenschijnlijk typische huiskamericonen – een pronkkast, piano en porseleinkast – hebben een nieuwe functie gekregen, maar wekken door de traditionele setting toch nostalgie op.

Mastenbroek studeerde aan de Design Academie Eindhoven. Hij zet met zijn ontwerpen aan tot heroverweging van traditionele functies en zoekt naar nieuwe betekenissen. In 2016 won Mastenbroek de Milano Design Award 2016 – Best Technology.

t/m 27 oktober

Keramiekmuseum Princessehof

Grote Kerkstraat 11

8911 DZ Leeuwarden

Open: dinsdag t/m zondag 11 - 17

lees
meer

Heilige Huisjes

Ook in 2019 organiseert Stichting Keramisten Noord-Nederland een Klei(n) filmfestival.

Er zijn weer een aantal interessante films, met als thema architectuur, baksteen en leemcultuur, die u o.a. meenemen naar de oorsprong van het bouwen in leem in Afrika.

Het wordt een dagvullend programma met een vijftal films, een interessante lezing door architectuurhistoricus Hans de Man en een demonstratie door keramist Arthur Meijer. Het programma wordt op deskundige wijze toegelicht door de keramiste Nirdosh Petra van Heesbeen.

Gezien de grote belangstelling is het zaak je tijdig op te geven! In november hebben de SKNN-leden een persoonlijke uitnodiging met programma ontvangen. Andere geïnteresseerden voor het filmfestival kunnen een programma en aanmeldformulier opvragen via e-mail: filmfestival@sknn-keramiek.nl.

Kosten: € 40,- pp voor leden SKNN, niet leden € 50,- pp incl. koffie/thee en lunch.

9 februari
Cultureel Centrum De Plataan
Vledderstraat 3
7941 LC Meppel
Open: 9.30 - 17.30

lees
meer

Eindexamens Gouda

Vijfendertig gepassioneerde kandidaten van de driejarige Nederlandse Keramiekopleiding zijn geslaagd voor het eindexamen. In de expositieruimte van HazArt tonen zij met veel plezier de werkstukken waarmee zij de opleiding hebben afgerond.

De driejarige Ambachtelijke Opleiding Keramische Technieken is een uitdagende opleiding waarin leerlingen alle facetten van de keramische technieken leren, van theorie tot praktijk. Draaien, handvormen, decoreren en glazuren, alles komt aan bod. De examenkandidaten zijn daarom terecht trots op hun prestatie.

De afgestudeerden zullen demonstraties geven van hun technieken, zoals draaien, decoreren en handvormen. Kijk voor de data op de website: [klik hier rechtsonder](http://www.hazart.nl).

t/m 23 februari
Kunststichting HazArt
Pimpelmees 3
3766 AX Soest
Open: dinsdag t/m vrijdag 10 - 17
zaterdag 10 - 16

lees
meer

Foto: Yna van der Meulen

Dale Chihuly

Weer eens wat anders dan alleen keramiek: inspirerend glas. Sensationele glascreaties van de wereldberoemde Amerikaanse kunstenaar Dale Chihuly zijn te zien in het Groninger Museum. De expositie bestaat uit 16 installaties en biedt een uitgebreid overzicht van zijn oeuvre. De tentoonstelling is speciaal voor het museum samengesteld, in samenwerking met de in Seattle gevestigde Chihuly Studio, en is de grootste museale expositie van de kunstenaar in Europa van de laatste 20 jaar.

t/m 5 mei
Groninger Museum
Museumeland 1
9711 ME Groningen
Open: dinsdag t/m zondag 10 - 17

lees
meer

Mosterdpotje, blauw-wit overgangsporselein, China, 1630-1645, porselein, zilver
 14,8 x Ø 7,1 – 5,8 cm, Groninger Museum.

De wereld in huis. Aziatisch porselein – Delfts aardewerk

In de 17e en 18e eeuw werd het Nederlandse interieur verrijkt met Aziatische invloeden. Chinees en Japans porselein en lakwerk werden door de VOC en particulieren in grote hoeveelheden geïmporteerd uit 'de Oost'. Met name porselein was erg geliefd; zelfs de armsten hadden wel een Chinees bord of een theekop en schotel in huis. De tentoonstelling laat prachtige stukken zien die ons vertellen hoe we in Nederland de wereld in huis haalden.

t/m 10 maart
Groninger Museum
Museumeland 1
9711 ME Groningen
Open: dinsdag t/m zondag 10 - 17

lees
meer

Deirdre McLoughlin, *Resist Arrest*, 1993, hooggestookt, met diamant gepolijst, 41 x 43 x 13 cm. Foto: Rob Bohle

Het stille WIT

Een gedicht in wit met werk van negen kunstenaars: Helene Briels, Robbert de Goede, Marja Kennis, Deirdre McLoughlin, Rob Regeer, Tonneke Sengers, Katrien Vogel, Kees de Vries en Marinke van Zandwijk.

Het stille WIT.

Verloren, diffuus, mysterieus.

WIT.

Meditatief, intiem, helder, sereen.

Schaduw WIT.

t/m 16 maart

Galerie Franzis Engels

Nieuwevaart 200

1018 ZN Amsterdam

Open: donderdag t/m zaterdag 13 - 18

lees
meer

Jallais – Moënne

Zoals gebruikelijk laat Puls werk zien van twee kunstenaars. Deze keer zijn het Jonas Moënne en Abel Jallais, beiden uit Frankrijk.

Het werk van Jonas is ingebed in de geschiedenis en folklore van de Franse Alpen. Hij wil altijd verhalen vertellen. De landelijke wereld is daarbij voor hem een onuitputtelijke inspiratiebron.

Abel vraagt zich af waarom we onnodig dingen blijven produceren. Als objecten ontdaan zijn van hun betekenis worden ze alleen maar vorm en kunnen dan op een andere manier begrepen worden. Met dit als uitgangspunt maakt Abel vormen die als het ware hun eigen functie zijn, met verwijzingen naar architectuur en hydraulische systemen. Ze nodigen de kijker uit te proberen ze te begrijpen.

t/m 16 februari

Puls Contemporary Ceramics

Edelknaapstraat 19 - Rue du Page

(Châtelain) 1050 Brussel, België

Open: woensdag t/m zaterdag 13 - 18

zondag 12 - 17

lees
meer

Judith Bloedjes

Judith Bloedjes maakt *Haute Ceramics*. Haar handgemaakte en zeer draagbare collectie sieraden, objecten en installaties worden al vele jaren geselecteerd voor internationale galeries en koninklijke paleizen en aangekocht door zowel privéverzamelaars als musea in binnen- en buitenland. Haar unieke objecten en sieraden hebben een monumentaal, industrieel uiterlijk, maar bij nadere beschouwing een zachte, verfijnde uitstraling. Liefde voor schoonheid is de rode draad in haar werk. Schoonheid van het fascinerende witte porselein en liefde voor puur vakmanschap.

t/m 23 februari
Galerie Theemaas
Karel Doormanstraat 469
3012 GH Rotterdam
Open: dinsdag t/m zaterdag 9 - 17.30
zondag 12 - 17

lees
meer

Bernadette Lefevere

Geraakt door het plezier van het kneden en vormgeven, begon Bernadette Lefevere op haar dertigste haar keramiekopleiding aan de Academie voor Schone Kunsten te Leuven (België). Sedert 2008 werkt ze als zelfstandig keramiste en verdeelt ze haar tijd tussen haar eigen artistieke creatie en cursussen voor groot en klein. Haar artistieke werk is gebaseerd op de trage en meditatieve praktijk van het opbouwen met rollen. Het wortelt in de intuïtieve dialoog met de klei, met als enig verlangen de aarde te laten dansen...

24 februari t/m 6 april
Galerie Theemaas
Karel Doormanstraat 469
3012 GH Rotterdam
Open: dinsdag t/m zaterdag 9 - 17.30
zondag 12 - 17

lees
meer

Carolein Smit

Nog tot en met 3 maart toont het Drents Museum circa 30 keramische beelden en een wandvullend reliëf van de Nederlandse kunstenaar Carolein Smit. De gedetailleerd en kleurrijk gedecoreerde beelden van Smit vallen op door hun materiaalbehandeling en experimentele uiterlijk. Het is voor het eerst dat het werk van Smit in een Nederlands museum te zien is. In de tentoonstelling *Carolein Smit - L'amour fou* staat werk centraal dat ze de afgelopen vijf jaar heeft gemaakt.

t/m 3 maart
Drents Museum
Brink 1
9401 HS Assen
Open: woensdag t/m zondag 11 - 17

lees
meer

China Blue

Karin Janssen, stedenbouwkundige en kunstschilder, deed een artist-in-residency in de Chinese zusterstad van Delft, Jingdezhen. Afgelopen herfst heeft Karin tijdens dit verblijf van 7 weken een lang gekoesterde wens in vervulling laten gaan: schilderen op porselein. Dit keramiek debuut met de resultaten van deze Chinese variant op Delfts blauw is te zien in Karin Janssens solotentoonstelling *China Blue* bij Galerie Terra Delft.

t/m 16 februari
Galerie Terra Delft
Nieuwstraat 7
2611 HK Delft
Open: woensdag t/m vrijdag 11 - 18
zaterdag 11 - 17
1e zondag v/d mnd 13 - 17

lees
meer

sharing + caring

COR UNUM ONTWERP WEDSTRIJD

#ontwerpwedstrijd
sharing + caring 2019

Sharing + Caring

Dat is het thema waarmee keramiekhuis Cor Unum studenten aan kunstopleidingen heeft uitgedaagd om deel te nemen aan een internationale ontwerpwedstrijd. Deelnemers werden gevraagd een ontwerp te ontwikkelen dat van betekenis kan zijn voor anderen, bijvoorbeeld door het delen van ideeën, zorgen en oplossingen. Het kon refereren aan begrippen als duurzaamheid, het delen van voedsel, afvalproblematiek, liefdadigheid en de tegenstelling tussen individualisme en de samenleving. De presentatie van 20 genomineerde werken is bij Cor Unum te zien. De prijsuitreiking vindt plaats op 26 februari.

18 februari t/m 1 maart
Cor Unum International Ceramics
Vughterstraat 270
5211 GR 's-Hertogenbosch
Open: maandag 13 - 17.30
dinsdag t/m zaterdag 9.30 - 17.30

lees
meer

Ode aan de Keramische Kunst

Petra Verberne (Helden, 1937) begon met verzamelen in 1990. Gedreven vanuit idealisme, bood ze een podium aan een 'vergeten kunst-discipline'. Zij wilde een ode brengen aan de keramische kunst en de kunstzinnige aspecten van hedendaagse keramiek onder de aandacht brengen. Haar collectie bevat keramiek uit Nederland en Europa. Ze verzamelde met oog voor actuele ontwikkelingen in de keramiek. Petra Verberne schonk in 2012 vijftig en in 2018 nog eens ongeveer honderdzeventig stukken aan Keramiekcentrum Tiendschuur Tegelen. De hoogtepunten uit deze schenkingen zijn nu te zien in het keramiekmuseum in Tegelen.

t/m 7 april
Keramiekcentrum Tiendschuur Tegelen
Kasteellaan 8
5932 AG Tegelen (Venlo)
Open: dinsdag t/m zondag 11 - 17 uur

lees
meer

Regina Jensen

Regina Jensen, keramiste uit Bremen, laat gebruikskeramiek zien op de grens van functioneel naar abstract. Zij werkt met Limoges porselein en gebruikt vaak afdrukken van het fijnste kant als decoratief element. Van begin af aan heeft zij gekozen voor gebruikskeramiek, waarin zij een eigen heel persoonlijke uitdrukking heeft gevonden.

Tegelijkertijd exposeert Digna Weiss. Haar olieverschilderijen zijn uit vele lagen opgebouwd. Er ontstaan constructies die associaties oproepen met verschillende sferische doorzichten en ruimten, ruimten tussen abstractie en werkelijkheid.

t/m 15 februari

**Het Keramisch Atelier – Galerie
Brigittenstraat 12
3512 KK Utrecht**

**Open: dinsdag, woensdag en
vrijdag 14 - 18**

lees
meer

Nishida & Groh

Vladimír Groh (Tsjechië, 1953) en Yasuyo Nishida (Japan, 1977) werken samen. Het zijn heel verschillende persoonlijkheden, die duidelijk hun hart aan de keramiek verpand hebben. De een extravert, die uitgebreid vertellen kan over hun werk en reizen, en de ander rustig en geconcentreerd bezig met het decoreren van gegoten stukken. Ze hebben een goede balans gevonden, niet alleen in persoonlijk opzicht, maar ook in het werk, de techniek en het reizen. Ze maken gebruiksgoed van porselein op hun eigen, originele manier.

Willy van Bussel opent de tentoonstelling op zondagmiddag 3 februari om 2 uur.

3 februari t/m 31 maart

**Galerie del Campo
Drijberseweg 12
9418 PW Wijster**

Open: vrijdag t/m zondag 13 - 17

lees
meer

Simone Negri

Simone Negri werd in 1970 in Milaan geboren. Hij studeerde af aan het Istituto Statale d'Arte van Castelmassa en verdiepte zich daarna in de keramiek. Hij was geïnteresseerd in de bijdrage die de stook levert aan het creatieve resultaat. Daarvoor onderzocht hij met name de rookstook. Vanaf 1998 begon hij zijn werken tentoon te stellen in de openbare ruimte en in galleries. Zijn werk werd bekend in Italië en won meerdere prijzen. In de afgelopen jaren is hij nieuw onderzoek begonnen: het gebruik van andere materialen zoals acrylharsen en het stoken op hoge temperaturen.

14 februari t/m 10 maart
Galerie Modern Shapes
Kloosterstraat 16
2000 Antwerpen, België
Open: donderdag t/m zondag 13 - 18

lees
meer

Mosa Design

Centre Céramique presenteert Mosa-serviezen waarbij functionaliteit en vormgeving perfect in balans zijn. Buiten deze balans ligt de nadruk vooral op het design.

Centraal staan de ontwerpen van het Mosa Designteam met iconische ontwerpers zoals Edmond Bellefroid en Pieter Stockmans. Met een nadruk op de vormen en het elegante materiaal bekijkt de tentoonstelling deze ontwerpen vanuit een nieuw perspectief. Is dit echt maar serviesgoed of kunnen we ook spreken van kunst?

Deze expositie vormt ook het sluitstuk van een samenwerking met Vormstof. Jo Schoenmakers en Marjo de Vries maakten van *De Vogel* (een iconisch designobject van vormgever Bellefroid) een nieuwe mal aan de hand van een 3D print. Deelnemers aan Designday 2018 gingen ermee aan de slag en de resultaten worden gepresenteerd in de tentoonstelling *Bellefroid 2.0*.

t/m 1 september
Centre Céramique, Locatie Sphinx Vitrine
Avenue Céramique 50
6221 KV Maastricht
Open: dinsdag 9 - 21, woensdag t/m
vrijdag 9 - 18, zaterdag en zondag 13 - 17

lees
meer

Kleipers

Nederland breit in keramiek

Purmerends Museum, Kaasmarkt 20
1441 BG Purmerend
t/m 24 februari

o.a. Roos van de Weerd

Studio Pansa, KNSM Laan 295 - 297
1019 LE Amsterdam
januari

Kleisymposium

Veemgebouw, verdieping 8
Torenallee 86 Strijp S, Eindhoven
26 januari

Work in Progress

De Witte Voet te gast bij Galerie BMB
Kerkstraat 129A, 1017 GE Amsterdam
15 februari t/m 15 maart

Dineke Oosting - Objects of Desire

Melklokaal, Heremaweg 201
8444 AP Heerenveen
20 januari t/m 23 februari

Frechener Keramikpreis 2018

Keramion, Bonnstraße 12
50226 Frechen (DE)
t/m 10 maart

Bestel nu deel 2 van de grote K

Klik hier voor de webshop op dekleinek.nl

Keramiekroute

van St. Agathaplein en eindigt bij Royal Delft
Delft
doorlopend

**Klik hier voor nog meer informatie
over tentoonstellingen, markten,
symposia en dergelijke**

Aankondiging melden voor KleiPers?

Stuur tekst, hoge resolutie afbeelding van een
keramisch werk, plaats- en periodegegevens
naar [de kleine K](mailto:dekleinek@dekleinek.nl)

o.a. Chris Roovers

Museum Land van Valkenburg, Grotestraat
Centrum 31, 6301 CW Valkenburg aan de Geul
t/m 24 maart

Theepottenmuseum

St. Cornelisplein 2, 6005 PD Swartbroek
doorlopend, zie website

Assiettes parlantes

Keramis, Place des Fours-Bouteilles 1
7100 La Louvière (BE)
t/m 10 maart

o.a. Kitty Korver

Museum de Kantfabriek, Americaanseweg 8
5961 GP Horst
t/m 5 mei

o.a. Mariëlle Wintgens

De Casteelse Poort
Bowlespark 1A, 6701 DN Wageningen
t/m 27 januari

Sixtine Jacquard

Keramis, Place des Fours-Bouteilles 1
7100 La Louvière (BE)
t/m 24 maart

o.a. Carla Dijk, Corrie van Zevenbergen

Galerie Huis ter Heide, Norgervaart 10a
9336 TE Huis ter Heide
t/m 24 februari

Jeroen Bechtold, Peter Hiemstra, Esther Stasse, Gertjan van der Stelt en Mirjam Veldhuis

Schouwburg De Lawei, Drachten, 10/2 t/m 31/3

o.a. Irene van Breest Smallenburg

Dynamische keramiekwinkel
Kleine Hoogstraat 9, Leeuwarden
t/m 28 februari

De inspiratie website: de blik op de wereld van de keramiek

en... actueel nieuws op de
Facebookpagina

Nog meer publicaties over inspiratie en knowhow

Colofon

De kleine K

Dit onafhankelijke digitale keramiekmagazine biedt inspiratie en knowhow over keramiek. Voor amateurs en professionals. Onafhankelijk, met informatie waar u wat mee kunt.

Uitgever

Stichting k+K
deKleineK.nl

Publicatie

De kleine K verschijnt in principe op de laatste vrijdag van elke maand. Het aantal pagina's is variabel. Niet meer dan een derde van het aantal pagina's is gewijd aan advertenties.

Abonnementen

kunnen alleen online afgesloten worden. Aanmelden kan [hier](#). Wijzigen en opzeggen kan via de link in de mail, die bij aanmelding werd toegestuurd; u vindt de link ook in de mail die elke maand het verschijnen van een nieuw nummer aankondigt. Abonnementen lopen van het eerste nummer na aanmelding tot en met het laatste nummer voor opzegging.

Een aantal oudere nummers kan gratis van de website gedownload worden.

Prijs

Dit magazine is gratis. Advertenties en donaties houden het zo.

Adverteren

De tarieven zijn aantrekkelijk. Op de [tarievenkaart](#) vindt u ook informatie over aanleverspecificaties, kortingen en dergelijke. Verdere informatie kunt u [aanvragen](#). Door te adverteren sponsort u *de kleine K* en werkt u mee aan continuïteit.

Geïnspireerd?

Investeer in verrijking van de keramiekwereld en houd *de kleine K* gratis. Dat kan door [vriend](#) te worden, te doneren of te adverteren. Elke donatie is welkom. Maak een bedrag over naar IBAN NL68INGB0007343733 t.n.v. Stichting k+K.

Inhoud

Samenstelling en grafische vormgeving, teksten (tenzij anders aangegeven): Mels Boom. Foto-verantwoording: als door kunstenaars geleverd. Aan deze uitgave droegen bij: Hans van Bentem, Frans Gregoor, Elvira Groenewoud, Sander Hendriks, Yna van der Meulen, Anne Millot, Netty van Osch en Anne Wenzel.

Kopij

Werk mee aan een volgende uitgave! Kopij kan alleen in digitale vorm ingeleverd worden. Beeldmateriaal moet van voldoende resolutie zijn (minstens 1500 x 2500 pixels, niet gecomprimeerd) en vrij van rechten. De inzender van tekst en beeldmateriaal vrijwaart de uitgever voor aanspraken van derden. Teksten en afbeeldingen kunnen bewerkt worden.

Het maken van keramiek is niet altijd zonder risico's; goede voorbereiding en kennis terzake is noodzakelijk. De informatie in deze uitgave is met zorg samengesteld, maar de samenstellers kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor de juistheid ervan.

© Alle rechten voorbehouden. Teksten en afbeeldingen in deze uitgave zijn beschermd tegen kopiëren. Het opheffen van deze bescherming is niet toegestaan. Kopiëren en printen voor eigen gebruik mogen wel.

[inspiratie website](#) | [contact](#) | [gratis abonnement](#)

[Download](#) verschenen nummers.

Bezoek de [Facebookpagina](#) met actueel nieuws of het [forum](#) voor vragen en opmerkingen.

